

Conceptverslag

Betreft

Nationaal Beraad Digitale Overheid

Vergaderdatum en -tijd

18 mei 2015, 15.00-17.00

Deelnemers

Bas Eenhoorn (Digicommissaris, voorzitter), Hans van der Stelt (Bureau Digicommissaris), Bianca Rouwenhorst (Bureau Digicommissaris), Nicole Stolk (V&J), André Kleinmeulman (VWS), Bernard ter Haar (SZW), Hanneke Schuiling (Fin), Bertholt Leeftink (EZ), Peter Heij (I&M), John Liestro (Def), Ronald van Roede (BZ), Hans Blokpoel (Manifestgroep), Gerdine Keijzer (Klein Lef), Kees Jan de Vet (VNG), Ronald Barendse (Manifestgroep), Albert Vermuë (UvW) en Dorien van den Berg (Bureau Digicommissaris/verslag)

Afwezige deelnemers

Gert-Jan Buitendijk (BZK), Marjan Hammersma (OCW, inbreng via VWS), Gerard Beukema (IPO, inbreng via UvW), Michiel Boots (AZ)

Contactpersoon

Dorien van den Berg
dorien.berg@digicommissaris.nl

Datum

22 mei 2015

Kenmerk

2015-0000291933

Bijlagen

-

1. Opening en mededelingen

De Digicommissaris heet de deelnemers welkom en meldt dat er geen vertegenwoordiging aanwezig is van BZK, omdat er vanmiddag een medewerkersbijeenkomst is aangaande de aanstaande reorganisatie van BZK. André Kleinmeulman zal ook punten van OCW inbrengen en Albert Vermuë de punten van IPO.

2. Conceptverslag 7 april 2015

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag vraagt Bertholt Leeftink naar de toegezegde terugkoppeling van de gesprekken met de medeoverheden die de Digicommissaris zou voeren over hun commitment ten aanzien van het bevorderen van het aansluiten op de GDI voorzieningen en de inzet van de digitale infrastructuur. De Digicommissaris geeft aan dat de gesprekken gaande zijn. Met de voorzitter van de VNG is afgesproken dat een afspraak wordt gemaakt met de nieuwe voorzitter die bij ALV zal worden benoemd. Na een ronde met de partijen afzonderlijk, zal er een gezamenlijk gesprek worden gepland. Hiervoor wordt door de medeoverheden samen een notitie opgesteld.

Daarnaast hebben de Digicommissaris en de voorzitter van de commissie Dienstverlening van de VNG wederzijds steun uitgesproken ten aanzien van de doelstellingen op het gebied van de digitale overheid.

3. Financiën: bestedingsplannen

De Digicommissaris dankt ieder voor de inzet om in korte tijd bestedingsplannen op te stellen voor de jaren 2015 en 2016. Gebleken is dat het niet altijd eenvoudig was om helder te onderbouwen welke activiteiten worden verricht, hoeveel middelen hiermee gemoeid zijn, en wie verantwoordelijk is voor de dekking hiervan. Daarnaast blijken bij een enkele voorziening bedragen niet op te tellen tot het bedrag van de eerder ingediende claim en is er mogelijk een dubbeltelling opgenomen in het bestedingsplan Digipoort.

Mede omdat er afgelopen weken zoveel druk op het proces stond en de regieraden onvoldoende in de gelegenheid zijn geweest een advies uit brengen op de bestedingsplannen, wordt er gediscussieerd over de vraag of voor 2015 en 2016 de middelen van de aanvullende post voor alle bestedingsplannen moeten worden vrijgegeven, ook waar er nog op een enkel punt nog discussie is over onderbouwing. Breed onderschreven wordt de rol van de regieraden in dit proces en het belang om daar de inhoudelijke discussie te voeren. Gelet op het feit dat de uitvoering 2015 gaande is, de onderbouwing van de bestedingsplannen op een enkel discussiepunt na op orde, is een (inhoudelijk) advies van de Regieraden met name wenselijk voor de bestedingsplannen voor 2016.

Besloten wordt:

- de middelen uit de aanvullende post voor de bestedingsplannen 2015 beschikbaar te stellen, en over een enkele post in mei nog nader overleg te voeren over de onderbouwing ervan. De Digicommissaris bericht het Nationaal Beraad schriftelijk over de uitkomst daarvan;
- dat over bestedingsplannen 2016 die nog onvoldoende onderbouwd zijn, overleg zal plaatsvinden tussen het Bureau Digicommissaris en de betrokken partij(en). Alle bestedingsplannen 2016 worden in een schriftelijke ronde voor advies aan de regieraden voorgelegd, waarbij vooral zal worden getoetst op de onderbouwing en of de financiële doorvertaling van de bestedingsplannen binnen de financiële kaders van de MR blijft. Bureau Digicommissaris bereidt dit advies voor. De bestedingsplannen 2016 worden, inclusief de adviezen, geagendeerd in een extra vergadering van het Nationaal Beraad die uiterlijk eerste week juli wordt belegd, zodat er duidelijkheid is over de financiële dekking van de bestedingsplannen, die een beroep doen op de aanvullende post, en het resultaat verwerkt kan worden in de Augustusbrief ten behoeve van de Miljoenennota 2016.
- dat de middelen op de *aanvullende post*, waarop nu (in 2015) geen beslag wordt gelegd, worden aangehouden en worden ingezet bij Najaarsnota.

4. Governance: uitwerking rollen en rolverdeling

De Digicommissaris geeft aan dat het lastig is om dit punt te bespreken in afwezigheid van BZK, gezien hun medebepalende rol in deze discussie. Afgesproken wordt dat nu een eerste bespreking van het onderwerp plaatsvindt en dat er een extra Nationaal Beraad zal worden gepland voor een tweede besprekronde.

Punten die in de discussie naar voren komen zijn:

- Het is belang om een duidelijk stip op de horizon te zetten, waar we als digitale overheid naartoe bewegen. Hierbij dient ook het scenario van één minister voor de digitale overheid te worden meegenomen en hoe deze zich dan verhoudt tot de rol en verantwoordelijkheid van de Digicommissaris.
- De wens om heldere en strakke sturingslijnen neer te zetten met een duidelijk model. Daar zijn uitzonderingen wellicht op mogelijk, maar strakke sturing is van belang.
- Uiteindelijk bepaalt de Tweede Kamer welke bewindspersonen zij ter verantwoording roept. Nadere uitwerking van de politieke verantwoordelijkheid is nodig voor de verschillende soorten rollen en verantwoordelijkheden.
- Ook ten aanzien van financiële sturing is aanscherping van verantwoordelijkheden van belang: is het (alleen) een vraag van de uitvoering (adequate sturing op een exploitatie) of (ook) een vraagstuk van beleid (het beleidseffect, bijvoorbeeld in termen van 'succesvolle toename van gebruik'). Maak een partij die voor zijn publieke dienstverlening echt belang heeft bij een voorziening, de opdrachtgever. Beter een eigen belang dan geen belang, is de ervaring.
- Neem de tijd om de nieuwe governance neer te zetten. Niet alles kan in één keer worden veranderd. Ook als het gaat om beheer, moeten kleine stappen worden gezet.
- Een nauwere relatie tussen beleid en uitvoering is van belang.

Er lijkt bij een aantal partijen een voorkeur te bestaan voor scenario B, waarbij de coördinerende beleidsverantwoordelijke ook de opdrachtgeverrol vervult. In de bijlage met het overzicht van rollen per voorziening is dat ook grotendeels de huidige praktijk. Echter, bij een aantal voorzieningen is in de tabel nu BZK opgenomen en wordt aangegeven dat er een andere opdrachtgever dan BZK door BZK wenselijk wordt geacht. Aanwezigheid van BZK is noodzakelijk om hierover te spreken.

Afgesproken wordt dat:

- een extra vergadering van het Nationaal Beraad wordt ingelast voor de zomer om de discussie over governance voort te zetten;
- het Bureau Digicommissaris met BZK de voorzieningen nogmaals langsloopt en bekijkt welke governancevragen moeten worden opgelost;
- de nadere uitwerking gebeurt aan de hand van concrete casuïstiek.

5. Standaardisatie

Op de vraag of de voorliggende standaarden ook gelden voor bijvoorbeeld onderwijs- of zorginstellingen, geeft de Digicommissaris aan dat dit niet het geval is. Deze standaarden hebben betrekking op overheidsorganisaties.

Er zijn ook enkele vragen over de wijze waarop het advies tot stand is gekomen. De Digi-commissaris licht toe dat de adviezen worden opgesteld door het Bureau Forum Standaardisatie in een zorgvuldig proces waarbij ook het Forum Standaardisatie is betrokken. Het gaat om expertadviezen, net zoals dat het geval was toen het College Standaardisatie nog bestond.

Vanuit de medeoverheden wordt aangegeven dat er afspraken liggen dat standaarden vallen onder "verplichtende zelfregulering". Dit houdt in dat het tempo van implementatie en de wijze van implementatie aan de individuele gemeenten en waterschappen is. Daarnaast heeft de VNG behoefte aan een impactanalyse.

Door andere partijen wordt benadrukt dat de GDI generiek is van karakter en ook verplichtend voor alle overheden, en dat deze standaarden dus niet vrijblijvend zijn. Gebruik van de standaarden dient positief gestimuleerd te worden.

Besloten wordt:

- om de voorgestelde standaarden en afspraken vast te stellen waarbij overheidsorganisaties zelf het tempo en wijze van implementatie bepalen.
- dat de leden van het Nationaal Beraad het gebruik van de standaarden actief stimuleren. Indien implementatie en adoptie onvoldoende snel gaat, de Digicommissaris de leden hierop zal aanspreken.

UvW geeft aan graag deel te willen nemen aan de Regieraad Interconnectiviteit.

6. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

De voorzitter geeft aan dat er een extra Nationaal Beraad voor de zomer zal worden gepland, indien mogelijk voorafgegaan door regieraden. De voorzitter dankt de deelnemers aan het Nationaal Beraad voor hun constructieve inbreng en sluit de vergadering.